

Dersin Amacı

Bu dersin amacı, oryantalistlerin Kur'an'a yönelik tarihsel ve çağdaş yaklaşımlarını tanıtmak, onların metodolojik bakış açılarını eleştirel bir perspektifle değerlendirmek ve bu yaklaşımların İslamî ilimlere etkilerini tartışmaktır. Öğrencilerin, farklı yorum geleneklerini tanıyıp kendi akademik bakış açılarını geliştirmeleri hedeflenmektedir.

Dersin İçeriği

Bu derste, oryantalistlerin Kur'an'a dair tarihsel ve filolojik yaklaşımları, metin eleştirisi yöntemleri, vahiy ve nüzul sürecine ilişkin tartışmaları ele alınacaktır. Oryantalist literatürde Kur'an'ın kaynağı, derlenişi, özgünlüğü ve edebî yapısına dair öne çıkan görüşler incelenecek; klasik İslamî tefsir geleneği ile karşılaştırmalar yapılacaktır. Ayrıca çağdaş dönemde oryantalist yaklaşımların İslam dünyası üzerindeki etkileri ve bu yaklaşımlara verilen tepkiler de tartışılacaktır.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

Zerkanî, Muhammed Abdulazîm. Menahilü'l-'îrfân fî 'ulûmi'l-Şur'ân. Beyrut: Dâru'l-kitabî'l-'Arabî, 1995.

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Oryantalist literatürden seçilmiş metinlerin sınıf içi okunması ve tartışılması Klasik tefsir geleneği ile oryantalist yaklaşımların karşılaştırmalı analizi Öğrenci sunumları ve grup çalışmaları Eleştirel okuma, metin çözümleme ve rapor hazırlama etkinlikleri Seminer ve panel tarzı ders içi uygulamalar Öğretim yöntemleri: anlatım, tartışma, soru-cevap, seminer, metin çözümleme

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

Öğrencilerden, derste işlenen konulara paralel olarak oryantalist literatürden seçilmiş makale ve kitap bölümlerini düzenli okumaları beklenir. Dersin sağlıklı yürütülebilmesi için öğrencilerin temel tefsir, İslam tarihi ve Kur'an ilimleri bilgisine sahip olmaları faydalıdır. Eleştirel bakış açısını geliştirmek amacıyla öğrencilerin farklı yorum geleneklerini karşılaştırmalı değerlendirmeleri teşvik edilmelidir. Konuya dair ulusal ve uluslararası sempozyum, konferans ve çevrim içi akademik etkinliklere katılım önerilir.

Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları

DOÇ. DR. YAHYA YAŞAR

Dersin Verilişi

ÖRGÜN

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Doç. Dr. Yahya Yaşar

Program Çıktısı

1. Oryantalistlerin Kur'an'a yönelik tarihsel ve çağdaş yaklaşımlarını tanımlar.
2. Oryantalistlerin kullandıkları temel metodolojileri (filolojik, tarihsel, metin eleştirisi vb.) analiz eder.
3. Klasik İslamî tefsir geleneği ile oryantalist yaklaşımları karşılaştırmalı olarak değerlendirir.
4. Oryantalist literatürün İslam dünyasındaki etkilerini ve bu etkilere verilen tepkileri tartışır.
5. Eleştirel düşünme becerileri kullanarak oryantalist yaklaşımların güçlü ve zayıf yönlerini analiz eder.
6. Çağdaş akademik çalışmalar bağlamında oryantalist yaklaşımların önemini yorumlar.

Haftalık İçerikler

| Sıra | Hazırlık Bilgileri | Laboratuvar | Öğretim Metodları | Teorik                                                           | Uygulama |
|------|--------------------|-------------|-------------------|------------------------------------------------------------------|----------|
| 1    |                    |             |                   | oryantalistlerin Kur'an ve vahye genel yaklaşımları              |          |
| 2    |                    |             |                   | vahiy kavramı ve keyfiyeti                                       |          |
| 3    |                    |             |                   | vahye bilimsel yaklaşım                                          |          |
| 4    |                    |             |                   | vahyin akıl planında analizi                                     |          |
| 5    |                    |             |                   | vahyin akli aşan yönü ve oryantalist yaklaşımlar                 |          |
| 6    |                    |             |                   | vahiy etrafında oluşturulan şüpheler ve tenkidi                  |          |
| 7    |                    |             |                   | vahye dair klasik yaklaşımların analizi                          |          |
| 8    |                    |             |                   | ara sınav                                                        |          |
| 9    |                    |             |                   | Kur'an'ın yedi harf üzerine nazil olması                         |          |
| 10   |                    |             |                   | Kur'an'ın yedi harf üzerine nazil olmasının delilleri            |          |
| 11   |                    |             |                   | Kıraat ve lafız farklılıkları bağlamında yedi harf meselesi      |          |
| 12   |                    |             |                   | yedi harf meselesinde farklı görüşler ve oryantalist yaklaşımlar |          |
| 13   |                    |             |                   | yedi harf meselesi etrafında oluşturulan şüphelerin giderilmesi  |          |
| 14   |                    |             |                   | yedi harf meselesi etrafında oluşturulan şüphelerin giderilmesi  |          |
| 15   |                    |             |                   | final sınavı                                                     |          |

İş Yükleri

| Aktiviteler           | Sayısı | Süresi (saat) |
|-----------------------|--------|---------------|
| Vize                  | 1      | 1,00          |
| Final                 | 1      | 1,00          |
| Uygulama / Pratik     | 14     | 3,00          |
| Alan Çalışması        | 10     | 5,00          |
| Ödev                  | 2      | 3,00          |
| Ara Sınav Hazırlık    | 5      | 4,00          |
| Final Sınavı Hazırlık | 5      | 4,00          |
| Diğer                 | 10     | 4,00          |

Değerlendirme

| Aktiviteler | Ağırlığı (%) |
|-------------|--------------|
| Vize        | 40,00        |
| Final       | 60,00        |

|        | P.Ç. 1 | P.Ç. 2 | P.Ç. 3 | P.Ç. 4 | P.Ç. 5 | P.Ç. 6 | P.Ç. 7 | P.Ç. 8 | P.Ç. 9 | P.Ç. 10 | P.Ç. 11 | P.Ç. 12 | P.Ç. 13 | P.Ç. 14 | P.Ç. 15 | P.Ç. 16 |
|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Ö.Ç. 1 |        |        |        |        |        |        |        |        |        |         |         |         |         |         |         |         |
| Ö.Ç. 2 |        |        |        |        |        |        |        |        |        |         |         |         |         |         |         |         |
| Ö.Ç. 3 |        |        |        |        |        |        |        |        |        |         |         |         |         |         |         |         |
| Ö.Ç. 4 |        |        |        |        |        |        |        |        |        |         |         |         |         |         |         |         |
| Ö.Ç. 5 |        |        |        |        |        |        |        |        |        |         |         |         |         |         |         |         |
| Ö.Ç. 6 |        |        |        |        |        |        |        |        |        |         |         |         |         |         |         |         |

Tablo :

- P.Ç. 1 :** Alanındaki lisans düzeyi yeterliliklerine dayalı olarak aynı veya farklı bir alandaki bilgilerini uzmanlık düzeyinde geliştirir ve derinleştirir.
- P.Ç. 2 :** Alanının ilişkili olduğu disiplinler arası etkileşimi kavrar ve farklı disiplinlerle ortak çalışmalar yürütür.
- P.Ç. 3 :** Lisans düzeyi yeterliliklerine dayalı olarak ilgili alandaki kaynakları etkin bir şekilde kullanır.
- P.Ç. 4 :** Alanla ilgili uygulanan araştırma yöntem ve tekniklerini kullanır, kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahiptir.
- P.Ç. 5 :** Alanında edindiği bilgileri farklı disiplin alanlarından gelen bilgilerle bütünleştirerek yorumlar, çözümler ve yeni bilgiler oluşturur.
- P.Ç. 6 :** Alanında edindiği uzmanlık düzeyindeki bilgileri toplumun eğitim, kültür ve sanat seviyesinin yükseltilmesi yönünde kullanır.
- P.Ç. 7 :** Alanıyla ilgili uzmanlık gerektiren bir çalışmayı bağımsız olarak yürütür.
- P.Ç. 8 :** Alanıyla ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülemeyen karmaşık sorunların çözümü için yeni yaklaşımlar geliştirir.
- P.Ç. 9 :** Alanı ile ilgili sorunların çözümlenmesinde liderlik yapar; kişisel, kurumsal ve takım çalışmalarını uzmanlık düzeyinde organize eder.
- P.Ç. 10 :** Sosyal ilişkileri ve bu ilişkileri yönlendiren normları eleştirel bir bakış açısıyla inceler, geliştirir ve gerektiğinde değiştirmek üzere harekete geçer.
- P.Ç. 11 :** Alanındaki güncel gelişmeleri ve yürütülen projeleri nicel ve nitel verilerle destekleyerek alanındaki ve alan dışındaki gruplara uygun iletişim araçlarıyla aktarır.
- P.Ç. 12 :** Bir yabancı dili Avrupa Dil Portföyü B2 Genel düzeyinde kullanarak sözlü ve yazılı iletişim kurar.
- P.Ç. 13 :** Alanının gerektirdiği düzeyde bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini ileri düzeyde kullanır.
- P.Ç. 14 :** Alanıyla ilgili verileri toplar, yorumlar, uygular ve duyurulması aşamalarında bilimsel, kültürel, sanatsal, toplumsal ve etik değerleri gözeterek denetler ve bu değerleri anlatır.
- P.Ç. 15 :** Kalite yönetim ve süreçlerine uygun davranır ve katılır.
- P.Ç. 16 :** Alanıyla ilgili bilgileri uzmanlık düzeyinde kavrar ve ikinci kişilere normlara uygun olarak aktarır
- Ö.Ç. 1 :** Oryantalistlerin Kur'an'a yönelik tarihsel ve çağdaş yaklaşımlarını tanımlar.
- Ö.Ç. 2 :** Oryantalistlerin kullandıkları temel metodolojileri (filolojik, tarihsel, metin eleştirisi vb.) analiz eder.
- Ö.Ç. 3 :** Klasik İslami tefsir geleneği ile oryantalist yaklaşımları karşılaştırmalı olarak değerlendirir.
- Ö.Ç. 4 :** Oryantalist literatürün İslam dünyasındaki etkilerini ve bu etkilere verilen tepkileri tartışır.
- Ö.Ç. 5 :** Eleştirel düşünme becerileri kullanarak oryantalist yaklaşımların güçlü ve zayıf yönlerini analiz eder.
- Ö.Ç. 6 :** Çağdaş akademik çalışmalar bağlamında oryantalist yaklaşımların önemini yorumlar.